

prima instanță - (Curtea de Apel Chișinău) E. Clim

DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Iuliana Oprea, Galina Stratulat,
Sveatoslav Moldovan, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Ciomex Prod” (în procedura falimentului), administratorul autorizat Melnic Vitalie, în cadrul procesului de insolabilitate al Societății cu Răspundere Limitată „Ciomex Prod”, la cererea înaintată de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Ciomex Prod” (în procedura falimentului), administratorul autorizat Melnic Vitalie, cu privire la anularea actului juridic fictiv,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2017 prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Ciomex Prod” (în procedura falimentului), Melnic Vitalie, cu privire la anularea contractului de livrare nr. 18/7 din 01 februarie 2012,

c o n s t a ț ă:

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2016 s-a admis cererea introductivă depusă de lichidatorul creditorului SRL „Agrovistrade”, Muntean Oleg, s-a constatat insolabilitatea și s-a intentat procesul de insolabilitate față de debitorul SRL „Ciomex Prod”, în calitate de administrator al procedurii de insolabilitate fiind desemnat Melnic Vitalie, deținătorul autorizației nr. 157 din 19 ianuarie 2015.

La 05 septembrie 2016 lichidatorul SRL „Ciomex Prod”, Melnic Vitalie, a depus în instanța de insolabilitate cerere cu privire la anularea actului juridic fictiv, solicitând anularea contractului de livrare nr. 18/7 din 01 februarie 2012 încheiat de către debitorul SRL „Ciomex Prod” cu „Semerdale Holdings” LTD și obligarea „Semerdale Holdings” LTD de a restitui suma de 139 500 euro.

În motivarea cererii, lichidatorul a indicat că la 01 februarie 2012 SRL „Ciomex Prod” a încheiat cu „Semerdale Holdings” LTD contractul de livrare nr. 18/7, în baza cărui ultimul a primit suma de 139 500 euro.

Potrivit p. 1.1. al contractului, Semerdale Holdings” LTD s-a obligat să livreze către SRL „Ciomex Prod” materiale de construcții, iar acesta s-a obligat să primească bunurile și să achite prețul lor.

Potrivit p. 4.1. al contractului, plata pentru marfa comandată se efectuează în avans în mărime de 100% în termen de 5 zile din data primirii contului de plată.

Totodată, conform p. 2.3. s-a stabilit că livrarea bunurilor se efectuează numai după achitarea acestuia.

Consideră lichidatorul Melnic Vitalie că contractul respectiv este lovit de nulitate, deoarece a fost încheiat în condiții dubioase și fără intenția de a produce efecte juridice, fiind unul fictiv.

În acest sens a invocat că potrivit informației Procuraturii Anticorupție nr. 685 din 05 august 2016 s-a stabilit că administratorul întreprinderii SRL „Ciomex Prod” este persoană interpusă care doar avea rolul de a semna diferite acte în vederea primirii și administrării creditului.

La 20 martie 2012 între BC. „Banca de Economii” SA și SRL „Ciomex Prod” a fost încheiat contractul de credit nr. 06-06/1/008, potrivit cărui ultimul a primit un credit în tranșe în suma de 1 400 000 euro.

Potrivit ordinului de plată nr. 1, la 22 martie 2012, de pe contul creditar bancar nr. 14227019782 al SRL „Ciomex Prod” a fost transferată suma de 139 500 euro pe contul de decontare nr. 222450197804193 al SRL „Ciomex Prod”.

Potrivit ordinului de plată nr. 5, la 22 martie 2012, de pe contul de decontare nr. 222450197804193 al SRL „Ciomex Prod” a fost transferată pe contul bancar al Semerdale Holdings” LTD suma de 139 500 euro. Destinația plății constituind avans pentru procurarea materialelor de construcție, conform contractului nr. 18/7 din 01 februarie 2012.

Consideră lichidatorul că este evident că contractul nr. 18/7 din 01 februarie 2012 este încheiat contrar legii, având scopul prejudicierii întreprinderii. Iar, reieșind din actele debitorului și deoarece nu au fost înregistrată livrarea materialelor de construcții potrivit contractului nr. 18/7 din 01 februarie 2012, este dovedit, că acesta a fost încheiat fără intenția de a da naștere la drepturi și obligații civile între părți.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2017 s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Ciomex Prod” (în procedura falimentului), Melnic Vitalie, cu privire la anularea contractului de livrare nr. 18/7 din 01 februarie 2012.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de insolvabilitate, la 21 februarie 2017, prin intermediul oficiului poștal, lichidatorul SRL „Ciomex Prod” (în procedura falimentului), Melnic Vitalie, a declarat recurs solicitând casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2017 și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie declarat nul contractul de livrare nr. 18/7 din 01 februarie 2012, cu obligarea „Semerdale Holdings” LTD de a restitui suma de 139 500 euro.

În motivarea recursului a reiterat argumentele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de insolvabilitate, invocând că hotărârea contestată a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural și aprecierea arbitrară a probelor.

Totodată, a menționat că participanții la proces nu au solicitat respingerea cererii din motivul expirării termenului de trei ani, prevăzut de art. 104 lit. a) din Legea insolvabilității.

Astfel, în lipsa voinței lor, instanța de insolvabilitate nu era în drept să respingă cererea din motivul expirării termenului, or, potrivit art. 271 Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

La caz, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2017 la 21 februarie 2017, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 38), în termen.

În conformitate cu art. 356 Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din acest cod, cu excepțiile și completările stabilite în legislația insolvenței.

Reglementări similare se regăsesc și în prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care prevăd că, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2016 s-a constatat insolvența și s-a intentat procesul de insolvență față de debitorul SRL „Ciomex Prod”, în calitate de administrator al procedurii de insolvență fiind desemnat Melnic Vitalie, deținătorul autorizației nr. 157 din 19 ianuarie 2015.

La 05 septembrie 2016, în temeiul art. 104 lit. a) al Legii insolvenței, lichidatorul SRL „Ciomex Prod”, Melnic Vitalie, a depus în instanța de insolvență cerere prin care a solicitat anularea contractului de livrare nr. 18/7 din 01 februarie 2012 încheiat anterior intentării procesului de insolvență de către debitorul SRL „Ciomex Prod” cu „Semerdale Holdings” LTD și obligarea „Semerdale Holdings” LTD de a restitui SRL „Ciomex Prod” (în procedura falimentului) suma de 139 500 euro.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 17 februarie 2017 a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Ciomex Prod” (în procedura falimentului), Melnic Vitalie, cu privire la anularea contractului de livrare nr. 18/7 din 01 februarie 2012.

În motivarea soluției date, instanța de insolvență a menționat că, contractul de livrare nr. 18/7, care se solicită a fi declarat nul, a fost încheiat la 01 februarie 2012, adică cu 3 ani și 11 luni precedenți intentării procedurii de insolvență față SRL „Ciomex Prod”.

Astfel, reieșind din prevederile art. 104 alin.1 lit. a) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, o asemenea acțiune poate fi înaintată de către lichidator doar în privința actelor juridice fictive sau frauduloase încheiate de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvență, care au afectat drepturile creditorilor.

Prin urmare, termenul în interiorul căruia lichidatorul poate solicita anularea actelor juridice este de 3 ani de până la data intentării procedurii de insolvență în privința debitorului.

Respectiv, reieșind din faptul că procesul de insolabilitate în privința debitorului SRL „Ciomex Prod” a fost intentat la 22 ianuarie 2016, lichidatorul poate solicita anularea actelor juridice fictive sau frauduloase și care au afectat drepturile creditorilor, care au fost încheiate în perioada 22 ianuarie 2013 - 22 ianuarie 2016.

De asemenea, instanța de insolabilitate a remarcat că afirmația lichidatorului precum că nu a fost invocată curgerea termenului de prescripție nu poate fi luată în considerație, or art. 104 lit. a) Legea insolabilității stabilește cert termen de decădere în interiorul căruia lichidatorul poate solicita anularea actelor juridice fictive sau frauduloase ale debitorului.

Totodată, instanța de insolabilitate a menționat că, acțiunea urmează a fi respinsă nu pe motivul expirării termenului de prescripție extinctivă stabilit de art. 267 alin. (1) Codul civil, ci pe motivul că lichidatorul este decăzut de dreptul de a înainta o astfel de acțiune în privința unor acte care au fost încheiate înafara termenului de 3 ani de până la data intentării procesului de insolabilitate în privința debitorului.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care este considerată legală și întemeiată.

În acest sens, Colegiul reține că conform art. 66 alin. (1) lit. w), z) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, administratorul și lichidatorul au următoarele atribuții principale: contestarea în instanța de insolabilitate, în modul stabilit de lege, a creanțelor creditorilor și a oricăror tranzacții sau transferuri; efectuarea unor alte acțiuni stabilite expres de prezenta lege.

Conform art. 5 alin. (5) lit. g) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, principalele competențe ale instanței de insolabilitate în cadrul prezentei legi sunt, judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolabilității / lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului.

Potrivit prevederilor art. 104 Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul / lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: a) orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolabilitate, care a afectat drepturile creditorilor.

Prin urmare, remarcă Colegiul că, pentru a introduce o acțiune în temeiul art. 104 lit. a) al Legii insolabilității, urmează să fie întrunite următoarele condiții: actele să fie fictive sau frauduloase; actele să afecteze bunurile debitorului; actele să afecteze drepturile creditorului; actele să fie încheiate în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolabilitate.

Astfel, este cert faptul că contractul de livrare nr. 18/7 a fost încheiat între SRL „Ciomex Prod” și „Semerdale Holdings” LTD la 01 februarie 2012, adică cu 3 ani și 11 luni precedenți intentării procedurii de insolabilitate față de SRL „Ciomex Prod”, care a fost intentat la 22 ianuarie 2016.

În asemenea circumstanțe, Colegiul consideră că instanța de insolabilitate corect a aplicat prevederile art. 104 lit. a) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care este o normă juridică specială, și, prin urmare, corect a respins cererea lichidatorului SRL „Ciomex Prod”, Melnic Vitalie, cu privire la anularea contractului de livrare nr. 18/7 din 01 februarie 2012, deoarece la caz, nu este aplicabil art. 267 alin. (1) Codul civil (ce reprezintă

o normă juridică generală), în conformitate cu care, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani, prin care cererea poate fi respinsă ca depusă înafara termenului de prescripție extinctivă, or, la speță este aplicabilă norma specială sus menționată, prin care Legea insolvenței instituie un termen special de adresare cu acțiune în vederea anulării următoarelor acte juridice pe parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare.

Având în vedere cele expuse supra, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2017 este legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și cu respectarea normelor de drept procedural, și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Ciomex Prod”, administratorul autorizat Melnic Vitalie.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2017, adoptată în cadrul procesului de insolvență al Societății cu Răspundere Limitată „Ciomex Prod”, la cererea înaintată de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Ciomex Prod” (în procedura falimentului), administratorul autorizat Melnic Vitalie, cu privire la anularea actului juridic fictiv, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Ciomex Prod” (în procedura falimentului), administratorul autorizat Melnic Vitalie, cu privire la anularea contractului de livrare nr. 18/7 din 01 februarie 2012.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan

Dumitru Mardari